

BIBLIOGRAFIA

- ABASCAL, J. (1994). *Los nombres personales en las inscripciones latinas de Hispania*. Murcia: Universidad de Murcia; Madrid: Universidad Complutense de Madrid.
- AGUELO, J.; HUERTAS, J. (2005). «El món de la mort entre els segles XIII i XIX al convent de predicadors de Santa Caterina de Barcelona». *Revista d'Arqueologia Medieval*, núm. 1 (Barcelona).
- (2004a). «Les reformes del convent de Santa Caterina de Barcelona als segles XVI-XVIII. Els resultats de la recerca arqueològica». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna, V Congrés d'Història Moderna de Catalunya*, núm. 23 (2003), vol. II, p. 749-762.
- (2004b). «Les vaixelles d'època moderna del convent de Santa Caterina de Barcelona als segles XVI-XVIII». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna, V Congrés d'Història Moderna de Catalunya*, núm. 23 (2003), vol. II, p. 763-772.
- (2004c). «Del convent al mercat de Santa Caterina, 1823-1848. Arqueologia i documentació». *Barcelona. Quaderns d'Història. VIII Congrés d'Història de Barcelona* (2003), núm. 10, p. 113-120.
- (2003). «Un conjunt de materials del segle XV del jaciment de l'antic mercat de Santa Caterina de Barcelona». A: CONGRÉS D'ARQUEOLOGIA MEDIEVAL I MODERNA DE CATALUNYA. *Actes del II Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna de Catalunya: Sant Cugat del Vallès, 2002*. Vol. I. Barcelona: Associació Catalana per a la Recerca en Arqueologia Medieval, p. 290-294.
- «El solar del mercat de Santa Caterina de Barcelona al llarg del temps». A: *II Jornades d'Arqueologia a les Comarques de Barcelona* (2003). [En premsa]
- AGUELO, J.; HUERTAS, J.; CARRERAS, C. (2006). «L'ocupació altimperial del solar del mercat de Santa Caterina. Un possible centre productor ceràmic». *QUARHIS: Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, època II, núm. 2, p. 60-73.
- AGUELO, J.; HUERTAS, J.; PUIG, F. (2005a). «Les excavacions a l'antic convent de Santa Caterina de Barcelona (Barcelonès)». *Tribuna d'Arqueologia*, núm. 2001-2002, p. 207-222.
- (2005b). «Santa Caterina de Barcelona: assaig d'ocupació i evolució». *QUARHIS: Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, època II, núm. 1 (2005), p. 11-44.
- (2003). «El convent de Santa Caterina de Barcelona. L'aportació de l'arqueologia». A: CONGRÉS D'ARQUEOLOGIA MEDIEVAL I MODERNA DE CATALUNYA. *Actes del II Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna de Catalunya: Sant Cugat del Vallès, 2002*. Vol. I. Barcelona: Associació Catalana per a la Recerca en Arqueologia Medieval, p. 78-86.
- (2002). «El convent de Santa Caterina de Barcelona». A: PLADEVALL I FONT, A. [dir.]. *L'art gòtic a Catalunya*. Vol. I. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, p. 211-218.
- AITCHISON, J. (1992). «On Criteria for Measures of Compositional Difference». *Mathematical Geology*, núm. 24, p. 365-379.
- (1986). *The Statistical Analysis of Compositional Data*. Londres: Chapman and Hall.
- AGUILAR, A. (1993). «Avanç preliminar a l'estudi dels cadastres romans a la comarca del Vallès (Barcelona)». *Estudios de la Antigüedad* [Bellaterra], núm. 6-7.
- ALBERCH I FUGUERAS, R. [dir.] (1997). *Els barris de Barcelona*. Vol. I: *Ciutat Vella. L'Eixample*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana; Ajuntament de Barcelona.
- ÁLVAREZ [et al.] (2007). «Salazones en el área del foro de Valentia, siglos IV-V». A: LAGÓSTENA, L.; BERNAL, D.; ARÉVALO, A. [ed.]. *Cetariae 2005: Salsas y Salazones de Pescado en Occidente durante la Antigüedad*. *Actas del Congreso Internacional (Cádiz, 7-9 de noviembre de 2005)*. Oxford: Hedges. (BAR International Series; 1686), p. 327-333.
- AMAR, G.; LIOU B. (1984). «Les estampilles sur amphores du golfe de Fos». *Archaeonautica* [París: Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS)], núm. 4, p. 145-211.
- ANTEAS (1993). *Rapport Fouille de Sauvetage n° 001714. Réalisé du 18.12 au 25.04.1993. Site: Port La Nautique Narbonne (Aude)*. Narbonne: ANTEAS, Association Narbonnaise de Travaux et d'Études Archéologiques Subaquatiques.
- AQUILUÉ, J.; MAR, R.; NOLLA J. M.; RUIZ DE ARBULO, J.; SANMARTÍ, E. (1984). *El fòrum romà d'Empúries (Excavacions de l'any 1982): Una aproximació arqueològica al procés històric de la romanització al nord-est de la península Ibèrica*. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- ARIÑO, E.; GURT, J. M.; PALET, J. M. (2004). *El pasado presente: Arqueología de los paisajes en la Hispania romana*. Barcelona: Publicacions i Edicions UB.

- ARTIGUES, P. LL.; BLASCO, M.; RIU, E.; SARDÀ, M. (1997). «Les excavacions al monestir de Sant Cugat del Vallès (1993-1994)». *Tribuna d'Arqueologia* [Barcelona], núm. 1995-1996.
- ARTIGUES, P. LL.; FERNÁNDEZ, A. (2002). *Memoria de la intervención arqueológica en «L'Antic Mercat del Born» de Barcelona. Fechas de la intervención: noviembre de 2001 - abril de 2002*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Servei d'Arqueologia i Paleontologia. [Obra inèdita]
- ARTIGUES, P. LL.; RIGO, A. (2002). «Castellarnau (Sabadell). Evolució d'un nucli rural del segle vi dC». *Quaderns d'Arqueologia de Sabadell* [Sabadell], núm. 2.
- AULAS, C. (1981). «Marques et inscriptions retrouvées sur amphores à Roanne». *Cahiers Archeologiques de la Loire*, núm. 1 (1980-1981), p. 61-91.
- BACARIA, A.; PUIG, F.; PAGÈS, E. (1991). «Excavacions arqueològiques a l'entorn del monestir de Sant Pau del Camp». *Tribuna d'Arqueologia* [Barcelona], núm. 1989-1990.
- BANKS, Ph. (1984). «The Roman inheritance and topographical transitions in early medieval Barcelona». A: BLAGG, T. F. C.; JONES, R. F. J.; KEAY, S. J. [ed.]. *Papers in Iberian Archaeology*. Oxford: British Archaeological Reports. (BAR International Series; 193), p. 600-634.
- BARRASETAS, E.; JÀRREGA, R. (1997). «La ceràmica trobada al jaciment de la Solana (Cubelles, Garraf)». A: COMAS, M.; GURT, J. M.; LÓPEZ, A.; PADRÓS, P.; ROCA, M. [ed.]. *Contextos ceràmics d'època romana tardana i de l'alta edat mitjana (segles IV-X)*. Barcelona: Universitat de Barcelona, Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, Àrea d'Arqueologia, p. 131-152. (Arqueomediterrània; 2)
- BARRASETAS, E.; MARTÍN, A.; PALET, J. M. (1994). *La villa romana de l'Aiguacuit (Terrassa, Vallès Occidental)*. Barcelona: Departament de Cultura. (Memòries d'Intervencions Arqueològiques a Catalunya; 6)
- BARREDA, M. L. (1993). «L'ager de Barcino: un exemple d'hàbitat rural d'època romana a Sant Boi de Llobregat». A: *Actes del III Congrés d'Història del Pla de Barcelona: Ponències i comunicacions*. Vol. 1. Barcelona: Institut Municipal d'Història, p. 79-86.
- (1989). «Estampilles sobre àmfora, tègula, comuna oxidada romana i un exemple de grafitti zoomòrfic sobre comuna oxidada romana-Sant Boi». A: *I Jornades Arqueològiques del Baix Llobregat, Castelldefels, 28, 29, 30 abril 1989*. P. 470-476.
- BARREDA, A. (1998). «La gens Mussidia en las ánforas Pascual 1». A: *El vi a l'antiguitat: economia, producció i comerç al Mediterrani occidental: II Col·loqui Internacional d'Arqueologia Romana, actes (Barcelona 6-9 de maig de 1998)*. Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 14), p. 332-340.
- BELTRÁN DE HEREDIA, J. (2007a). «Cetariae bajo imperiales en la costa catalana: El caso de Barcino». A: LAGÓSTENA, L.; BERNAL, D.; ARÉVALO, A. [ed.]. *Cetariae 2005: Salsas y Salazones de Pescado en Occidente durante la Antigüedad. Actas del Congreso Internacional (Cádiz, 7-9 de noviembre de 2005)*. Oxford: Hedges. (BAR International Series; 1686), p. 277-284.
- (2007b). «La necrópolis occidental de Barcino: la via sepulcralis de la plaza de Vila de Madrid. Un ejemplo del ritual funerario durante el alto imperio». *QUARHIS: Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, núm. 3, p. 12-63.
- [ed.] (2001). *Les restes arqueològiques de la plaça del Rei de Barcelona: de Barcino a Barcinona: segles I-VII*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Institut de Cultura. Museu d'Història de la Ciutat.
- (1998). «La elaboración del vino en el mundo romano: una instalación urbana de producción de vino en Barcino». A: *El vi a l'antiguitat: economia, producció i comerç al Mediterrani occidental: II Col·loqui Internacional d'Arqueologia Romana, actes (Barcelona 6-9 de maig de 1998)*. Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 14), p. 277-282.
- BELTRÁN DE HEREDIA, J.; COMAS, M. (en premsa). «Instal·lacions vinícoles vinculades a Domus: Els exemples de Barcino i Baetulo». Simpòsium «El vi tarraconense i laietà: Ahir i avui» (ICAC, Tarragona 2007).
- BELTRÁN DE HEREDIA, J.; COMAS, M.; GURRI, E.; JUAN, J. (2006). «Noves aportacions sobre la producció de vi a la Laietània romana: instal·lacions vinícoles i anàlisis de residus». *QUARHIS: Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona* [MHCB], època II, núm. 2, p. 92-107.
- BELTRÁN, M. (1970). *Las ánforas romanas en España*. Saragossa: Consejo Superior de Investigaciones Científicas.
- BERGÉ, A. (1990). «Les marques sur amphores Pascual 1 de Port-la-Nautique». *Cahiers d'Archéologie Subaquatique*, núm. 9, p. 131-201.
- BERNARD, H. (1996). «Marina di Fiori». *Bilan Scientifique du Département des Recherches Archéologiques Subaquatiques et Sous-Marines*, núm. 69.
- BERNI, P. (2001). «Amphorae Dressel 20 similes». A: *Actas del Congreso Internacional Ex Baetica Amphorae. Conservas, Aceite y Vino de la Bética en el Imperio Romano*. Écija: Gráficas Sol, SA, p. 1159-1167.
- (1998). *Las ánforas de aceite de la Bética y su presencia en la Cataluña romana*. Barcelona: Universitat de Barcelona. (Instrumenta; 4)
- BERNI, P.; CARRERAS, C. (2001). «El circuit comercial de Barcino: reflexions al voltant de les marques amfòriques». *Faventia*, vol. 1, núm. 23, p. 103-129.
- BERNI, P.; CARRERAS, C.; OLESTI, O. (2005). «La gens Licinia y el nordeste peninsular. Una aproximación al estudio de las formas de propiedad y gestión de un rico patrimonio familiar». *Archivo Español de Arqueología*, vol. 78, núm. 191-192, p. 167-187.
- BERNI, P.; CARRERAS, C.; REVILLA, V. (1998). «Sobre dos nuevos Corneli del vino tarraconenses». *Laietania*, núm. 11, p. 111-123.
- BISHOP, R. L.; HARBOTTLE, G.; SAYRE, E. V. (1982). «Chemical and mathematical procedures employed in Maya Fine Paste ceramic project». A: SABLOFF, J. A. [ed.]. *Analysis of Fine Paste Ceramics: Excavations at Seibal, Department of Peten, Guatemala*. Cambridge: Harvard University. (Memoirs of the Peabody Museum of Archaeology and Ethnology, vol. 15, núm. 2), p. 238-314.
- BLANC-BIJON, V.; CARRÉ, M. B.; HESNARD, A.; TCHERNIA, A. (1998). *Recueil de timbres sur amphores romaines II*. Ais de Provença: Université de Provence.

- BLASCO, M. [et al.] (1992). «L'avinguda de la Catedral: de l'ager de la colònia de *Barcino* a la Vilanova dels Arcs». Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Direcció de Serveis Editorials.
- BOLÒS, J. (1992). «Onomàstica i poblament a la Catalunya septentrional a l'alta edat mitjana». A: SÉNAC, Ph. [ed.]. *Histoire et archéologie des terres catalanes au moyen âge*. Perpinyà: Université de Perpignan. Presses Universitaires de Perpignan, p. 49-65.
- BONSOR, G. (1931). *The Archaeological expedition along the Guadalquivir (1889-1901)*. Écija: Gráficas Sol. [Traducció al castellà de G. Chic García i A. Padilla Monge, Écija, 1989]
- BOST, J. P. [et al.] (1992). *L'épave Cabrera III (Majorque)*. París: Publications du Centre Pierre Paris.
- BOUSCARAS, A. (1974). «Les marques sur amphores de Port la Nautique». *Cahiers d'Archéologie Subaquatique* [Fréjus], núm. 3, p. 103-131.
- BRACONI, P. (2003). «Les premiers propriétaires de la villa de Pline le Jeune». *Histoire & Sociétés Rurales*, núm. 19, p. 37-50.
- BRENTCHALOFF, D.; RIVET, L. (2003). «Timbres Amphoriques de Fréjus-2». A: RIVET L.; SAULNIER, S. [dir.]. *Actes du Congrès de Saint-Romain-en-Gal*. Marsella: SFE-CAG, p. 595-619.
- BRUN, J. P. (2005). *Archéologie du vin et de l'huile en Gaule Romaine*. París: Éditions Errance.
- (2004). *Archéologie du vin et de l'huile dans l'Empire romain*. París: Éditions Errance.
- (2003). *Le vin et l'huile dans le Méditerranée antique: viticulture, oléiculture et procédés de fabrication*. París: Éditions Errance.
- Bulletí (2003). «Trobada excepcional d'un segell de plom amb inscripció al jaciment arqueològic de Vallmora». *Bulletí de l'Ajuntament de Teià* [Teià].
- BUXEDA, J. (1999). «Alteration and Contamination of Archaeological Ceramics: The Perturbation Problem». *Journal of Archaeological Sciences*, núm. 26, p. 295-313.
- BUXEDA, J.; CAU, M. A. (1995). «Identificación y significado de la calcita secundaria en cerámicas arqueológicas». *Complutum*, núm. 6, p. 293-309.
- BUXEDA, J.; CAU, M. A.; GURT, J. M.; TUSET, F. (1995). «Análisis tradicional y análisis arqueométrico en el estudio de las cerámicas comunes de época romana». A: *Cerámica comuna romana d'època alto-imperial a la península Ibèrica: Estat de la qüestió*. Girona: Museu d'Arqueologia de Catalunya: Empúries. (Monografies Emporitanes; VIII), p. 39-60.
- BUXEDA, J.; COMAS, M.; GURT, J. M. (2002). «Roman amphorae production in *Baetulo* (Badalona, Catalonia). Evidence of Pascual 1». A: KILIKOGLU, V.; HEIN, A.; MANIATIS, Y. [ed.]. *Modern Trends in Scientific Studies on Ancient Ceramics. Papers presented at the 5th European Meeting on Ancient Ceramics, Athens 1999*. Oxford: Archaeopress. (BAR International Series; 1011), p. 277-285.
- BUXEDA, J.; GURT, J. M. (1998). «La caracterització arqueomètrica de les àmfores de Can Peixau (Badalona) i la seva aportació al coneixement de la producció de Pascual 1 al territori de *Baetulo*». A: *El vi a l'antiguitat: economia, producció i comerç al Mediterrani occidental: II Colloqui Internacional d'Arqueologia Romana, actes (Barcelona 6-9 de maig de 1998)*. Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 14), p. 289-293.
- CARRERAS, C. (1998). «Els abocadors del món romà. El cas de *Londinium* i *Barcino*». *Pyrenae*, núm. 29, p. 147-160.
- II Colloqui Internacional d'Arqueologia Romana, actes (Barcelona 6-9 de maig de 1998). Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 14), p. 193-217.
- BUXEDA, J.; KILIKOGLU, V. (2003). «Total variation as a measure of variability in chemical data sets». A: ZELST, L. van [ed.]. *Patters and Process: A Festschrift in honor of Dr. Edward V. Sayre*. Washington: Smithsonian Institution Press, p. 185-198.
- BUXEDA, J.; MARTÍNEZ FERRERAS, V.; VILA, L. (2007). «Les primeres produccions d'àmfores romanes a la Tarracònese. Per una arqueometria del canvi tecnològic, de la producció i del consum». A: LÓPEZ MULLOR, A. [ed.]. *Jornades d'Estudi: La producció i el comerç de les àmfores de la província Tarraconensis. Homenatge a Ricard Pascual Guasch*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Museu d'Arquitectura de Catalunya: Diputació de Barcelona. Servei de Patrimoni Arquitectònic Local.
- (2004). «Caracterització arqueomètrica de les àmfores Pascual 1 del derelict Culip VIII». A: CARRERAS, C.; AGUILERA, A. [ed.]. *Culip VIII i les àmfores Haltern 70*. Girona: Museu d'Arqueologia de Catalunya; Centre d'Arqueologia Subaquàtica de Catalunya. (Monografies del CASC; 5), p. 167-173.
- BUXEDA J.; MOMMSEN, H.; TSOLAKIDOU, A. (2002). «Alterations of Na, K and Rb concentrations in Mycenaean pottery and a proposed explanation using X-ray diffraction». *Archaeometry*, núm. 44, p. 187-198.
- BUXÓ, R. (1997). *Arqueologia de las plantas*. Barcelona: Crítica.
- (1995). «Sobre la vinya i la viticultura durant la prehistòria a l'occident de la Mediterrània». A: *X Colloqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà*. Puigcerdà, p. 105-112.
- CALLENDER, M. H. (1965). *Roman Amphorae*. Oxford: Oxford University Press.
- CALPENA, D. (2004). *Memòria arqueològica conjunta de les intervencions a l'entorn del passeig del Born (C/ Sombrerers, Fossar de les Moreres i Placeta de Montcada) i plaça del Fossar de les Moreres. Barri de la Ribera, Ciutat Vella (Barcelona)*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Servei d'Arqueologia. [Obra inèdita]
- CALZOLARI, M. (1987). «I toponimi fondiari romani della regio VIII augustea. Il contributo della documentazione medievale». A: BOTTAZZI, G.; CALZOLARI G. [cur.]. *L'Emilia in età romana: Ricerche di topografia antica*. Modena: Aedes Muratoriana, p. 97-159.
- CARALT, F.; MOLIST, N.; SAGRISTÀ, J. (1989). «L'assentament romà de Sant Vicenç dels Horts». A: *I Jornades Arqueològiques del Baix Llobregat*. Castelldefels, p. 374-382.
- CARANDINI, A.; SETTIS, S. (1979). *Schiavi e padroni nell'Etruria romana: La villa di Settefinestre dalla scavo alla mostra*. Bari: De Donato.
- CARBONELL, E.; FOLCH, J. (1998). «La producció de vi i d'àmfores a la villa de Can Feu». A: *El Vi a l'antiguitat: economia, producció i comerç al Mediterrani occidental: II Colloqui Internacional d'Arqueologia Romana, actes (Barcelona 6-9 de maig de 1998)*. Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 14), p. 289-293.
- CARRERAS, C. (1998). «Els abocadors del món romà. El cas de *Londinium* i *Barcino*». *Pyrenae*, núm. 29, p. 147-160.

- CARRERAS, C.; BERNI, P. (2002). «Microspatial relationships in the Laietanian wine trade: shipwrecks, amphora stamps and workshops». A: RIVET, L.; SCIALLANO, M. [dir.]. *Vivre, produire et échanger: reflets méditerranéens*. Montagnac [França]: Éditions Monique Mergoïl, p. 359-370.
- CARRERAS, C.; OLESTI, O. (2002). «Denominació d'origen M. Porci: reflexions al voltant d'una marca d'àmfora tarraconense». *Laietania*, núm. 13, p. 177-190.
- CASAS, J. (2002). *Memòria arqueològica al Carrer Princesa, 21-Boquer, 8-12*. Barcelona.
- CASAS, J.; CASTANYER, P.; NOLLA, J. M.; TREMOLEDA, J. (1990). *Ceràmiques comunes i de producció local d'època romana*. Vol. I. *Materials augustals i alto-imperials a les comarques orientals de Girona*. Girona: Centre d'Investigacions Arqueològiques. (Sèrie Monogràfica; 12)
- CASAS, J.; MARTÍNEZ, V. (2006). «El taller ceràmic d'època romana del carrer princesa de Barcelona. Estudi arqueològic de les restes i estudi arqueomètric del material ceràmic». *QUARHIS: Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona* [MHCB], època II, núm. 2, p. 36-59.
- CEBRIÀ, A. (1991a). *Informe dels treballs de documentació i seguiment d'obra realitzats a la masia de Can Basté: Santa Eulàlia de Vilapicina, Barcelona: maig - juliol de 1991*. Barcelona: MHCB. Servei d'Arqueologia.
- (1991b). *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer Boqueria núm. 24: octubre 1991*. Barcelona: MHCB. Servei d'Arqueologia.
- CELUZZA, M.; RENDINI, P. (1991). *Relitti di storia: Archeologia subacquea in Maremma. Exposition: Grosseto, Cassero della Fortezza Medicea, 13 luglio-30 settembre 1991; Firenze, Museo archeologico, 20 ottobre-8 dicembre 1991; Rosignano Marittimo, Museo civico, dicembre 1991-gennaio 1992*. Siena: NIE.
- CERDÀ, J. A. [et al.] (1997). «El Cardo Maximus de la ciutat romana d'Iluro (*Hispania Tarraconensis*)». *Laietania*, vol. 1, núm. 10.
- CHIC, G. (1985). *Epigrafia anfòrica de la Bètica*. Vol. I: *Las marcas impresas en barro sobre ánforas olearias (Dressel 19, 20 y 23)*. Sevilla: Universidad de Sevilla.
- CHOUQUER, G.; FAVORY, F. (1992). *Les arpenteurs romains: Theorie et pratique*. París: Éditions Errance.
- CHRISTOL, M.; PLANA, R. (1997). «Els negotiatores de Narbona i el vi català». *Faventia*, vol. 2, núm. 19, p. 75-95.
- CIRICI, A. (1975). *Barcelona paso a paso*. Barcelona: Teide.
- CLAUSTRES, G. (1961). «Inscriptions antiques en Rousillon». *Société Agricole Scientifique et Littéraire des Pyrenees-orientales* [Perpinyà], núm. 66, p. 145-169.
- CLAVEL, M. (1970). *Beziers et son territoire dans l'Antiquité*. París: Les Belles Lettres.
- COCKLE, H. (1981). «Pottery manufacture in Roman Egypt: a new papyrus». *Journal of Roman Studies*, núm. 71, p. 87-97.
- COGNOT, F. (1983). «Apports archéologiques et historiques des fouilles de la rue Dinot à Mâcon». *Annales de l'Académie de Macon* [Mâcon: Protat Frères], 3a sèrie, núm. 59, p. 17-51.
- COMAS, M. (1998). «Présence et absence des amphores léantaniennes en Gaule». A: RIVET, L. [ed.]. *Actes du Congrès d'Istres. 21-24 mai 1998. Société Française d'Étude de la Céramique Antique*. Marsella: SFECAG, p. 225-233.
- (1997). *Baetulo: Les marques d'àmfora*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans; Museu de Badalona.
- COROMINES, J. [ed.] (1993-1997). *Onomasticon Cataloniae*. 8 vol. Barcelona: Curial.
- CORSI-SCIALLANO, M.; LIOU, B. (1985). «Les Épaves de Tarraconaise à chargement d'amphores Dressel 2-4». *Archaeonautica*, núm. 5, p. 178.
- CRAWFORD, M. [ed.] (1996). *Roman Statutes*. 2 vol. Londres: University of London. Institute of Classical Studies.
- CUADRADA, C. (1988). *El Maresme medieval: Les jurisdiccions baronals de Mataró i Sant Vicenç/Vilassar (habitat, economia i societat, segles X-XIV)*. Mataró: Rafael Dalmau.
- CUESTA, F.; RAMADA, F. X. (1993). «Ermita de la Mare de Déu del Bon Viatge. Sant Joan Despí». A: *Anuari d'intervencions arqueològiques a Catalunya. Època romana. Antiguitat tardana. Campanyes 1982-1989*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. (Anuaris d'Intervencions Arqueològiques a Catalunya; 1)
- CUOMO DI CAPRIO, N. (1972). «Proposta di classificazione delle fornaci per ceramica e laterizi nell'area italiana». *Sibrium*, núm. 11, p. 371-461.
- DELATTRE, A. L. (1900). «Un second mur à amphores découvert a Carthage». *Bulletin de la Commission Archéologique et Littéraire* [Narbona], p. 33-48.
- (1894). «Le mur à amphores de la colline Saint-Louis à Carthage». *Bulletin Archéologique du Comité des Travaux Historiques*, p. 89-119.
- DESBAT, A.; SCHMITT, A. (1998). «Un nouveau type d'amphore de Tarraconaise avec la marque SEX.DOMITI». A: RIVET, L. [ed.]. *Actes du Congrès d'Istres. 21-24 mai 1998. Société Française d'Étude de la Céramique Antique*. Marsella: SFECAG, p. 349-356.
- DION, R. (1977). *Historie de la vigne et du vin en France des origines au XIXe siècle*. París: Flammarion.
- DRESSSEL, H. [ed.] (1899). *Corpus Inscriptorum Latinarum* [CIL]. Vol. XV: *Inscriptiones urbis Romae Latinae: Instrumentum domesticum. Pars II, fasc. 1*. Roma.
- (1879). «Di un grande deposito di anfore rinvenuto nel nuovo quartiere del Castro Pretorio». *Bullettino Comunale*, núm. VII, p. 36-112 i 143-196.
- DURAN I SANPERE, A. [ed.] (1972). *Barcelona i la seva història: La formació d'una gran ciutat*. [1a ed.: 1943]. Barcelona: Curial. (Documents de Cultura; 2)
- EHMIG, U. (2003). *Der Römischen Amphoren aus Mainz. Möhnesee: Bibliopolis. (Frankfurter Archäologische Schriften; 4)*
- ELÍAS, A. (1888). *Catálogo del Museo Provincial de Antigüedades de Barcelona*. Barcelona: Comisión Provincial de Monumentos Históricos y Artísticos.
- ETIENNE, R.; MAYET, F. (2000). «Pour l'identité de M. Porcius». *REA*, t. 102, p. 53-57.
- ETTLINGER, E. (1959-1960). «Vindonissa, Grabungen Areal Oelhafen. Die Keramik». *Jahresbericht der Gesellschaft pro Vindonissa*, p. 24-31.
- FABRE, J.; HUERTAS, J. M. (1977). *Tots els barris de Barcelona*. Vol. V: *L'Eixample i la Barcelona Vella*. Barcelona: Edicions 62.
- FABRE, G.; MAYER, M.; RODÀ, I. (2003). *Inscriptions romaines de Catalogne* [IRC]. Vol. V: *Supplementum*. París.

- FABRE, G.; MAYER, M.; RODÀ, I. (1997). *Inscriptions romaines de Catalogne* [IRC]. Vol. IV: *Barcino*. París.
- (1984). *Inscriptions romaines de Catalogne* [IRC]. Vol. I: *Barcelone (sauf Barcino)*. París.
- FALGUERA, J. M. (1993). «Les fouilles de Malard à Narbonne. Résultats préliminaires d'un sondage sur un lit d'amphores du 1er siècle après J.C.». *Cahiers d'Archéologie Subaquatique* [Fréjus], núm. 11.
- FREED, J. (1998). «Stamped Tarraconensian Dressel 2-4 Amphoras at Carthage». A: *El vi a l'antiguitat: economia, producció i comerç al Mediterrani occidental: II Colloqui Internacional d'Arqueologia Romana, actes (Barcelona 6-9 de maig de 1998)*. Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 14), p. 350-356.
- FREIXA, A.; JUAN, J.; MORENO, V.; OCAÑA, M. V.; SALA, F. (1991). «Noves aproximacions a l'estudi del turó de Montgat (el Maresme)». *Laietania*, núm. 6, p. 35-56.
- GARCIA, J. [et al.] (1996). *Memòria de les intervencions arqueològiques al monestir de Pedralbes: anys 1973, 1989, 1996*. Barcelona: MHCB. Servei d'Arqueologia, 1973.
- GARCIA, J.; MACIAS, J. M.; REYES, T. (1993). «Intervencions arqueològiques a l'àrea del monestir de Pedralbes». A: *III Congrés d'Història de Barcelona*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Institut Municipal d'Història.
- GARCIA, J. M.; MIRET, J.; MIRET, M. (1988). «Els precedents arqueològics de Sitges: les restes de l'entorn de l'Ajuntament». *Miscel·lània Penedesenca*, núm. XI, p. 69-87.
- GARCÍA ESPUCHE, A.; GUARDIA, M. (1986). *Espai i societat a la Barcelona preindustrial*. Barcelona: La Magrana.
- GARCÍA ROSELLÓ, J.; MARTÍN MENÉNDEZ, A.; CELA, X. (2000). «Nuevas aportaciones sobre la romanización en el territorio de Iluro (*Hispania Tarraconensis*)». *Empúries*, núm. 52, p. 29-54.
- GARCÍA VARGAS, E. (2003). «Las producciones de la Figlina: ánforas». A: VÁZQUEZ LABOURDETTE, A. [coord.]. *Arqueología y rehabilitación en el Parlamento de Andalucía: Investigaciones arqueológicas en el antiguo Hospital de las Cinco Llagas de Sevilla*. Sevilla: Parlamento de Andalucía, p. 200-219. [Conté un CD-ROM]
- GENTY, P. Y.; FICHES, J. L. (1978). «L'atelier de potiers gallo-romain d'Aspiran (Hérault). Synthèse des travaux de 1971 à 1978». *Figlina*, núm. 3, p. 71-92.
- GIMENO, J. (1983). «*Barcino Augustea*. Distribución de espacios urbanísticos y áreas centrales de la ciudad». *Boletín del Museo Arqueológico Nacional* [Madrid], núm. 1.
- GIRALT, J. [dir.] (1982). *Gran geografia comarcal de Catalunya*. Vol. 8: *El Barcelonès i el Baix Llobregat*. Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana.
- GISBERT, J. A. (1998). «Àmfores i vi al *territorium* de *Dianium* (Dénia). Dades per a la sistematització de la producció amforal al País Valencià». A: *El vi a l'antiguitat: economia, producció i comerç al Mediterrani occidental: II Colloqui Internacional d'Arqueologia Romana, actes (Barcelona 6-9 de maig de 1998)*. Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 14), p. 383-418.
- (1987). «La producció de vi al territori de *Dianium* durant l'alt Imperi. El taller d'àmfores de la villa romana L'Almadrava (Setla-Mirraflor)». A: *El vi a l'antiguitat: economia producció i comerç al Mediterrani occidental. Actes. I Colloqui d'Arqueologia Romana (Badalona, 1985)*. Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 9), p. 104-118.
- GRANADOS, J. O. (1992). «La ciutat de Barcelona: l'arqueologia urbana medieval». A: PLADEVALL I FONT, A. [dir.]. *Catalunya romànica*. Vol. XX: *El Barcelonès, el Baix Llobregat, el Maresme*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, p. 143-151.
- (1991). «Estructura urbana de la ciutat romana». A: SOBREQÜÉS, J. [ed.]. *Història de Barcelona*. Vol. 1: *La ciutat antiga*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana: Ajuntament de Barcelona, p. 141-201.
- (1984). «Los primeros pobladores del Pla». A: INSTITUT MUNICIPAL D'HISTÒRIA, *El pla de Barcelona i la seva història (Actes del I Congrés d'Història del Pla de Barcelona, celebrat a l'Institut Municipal d'Història els dies 12 i 13 de novembre de 1982)*. Barcelona: La Magrana: Institut Municipal d'Història, p. 67-82.
- (1978). *Barcelona, de la prehistòria a la romanització*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Museu d'Història de la Ciutat.
- GRANADOS, J. O.; RIERA, S.; MIRÓ, C.; PUIG, F. (1995). *Guia de la Barcelona romana i alt-medieval*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Institut Municipal d'Història.
- GRANADOS, J. O.; RODÀ, I. (1993). *Història de Barcelona*. Barcelona.
- GRANADOS, J. O.; ROVIRA, C. (1987). «Tres nous centres de producció d'àmfores en l'ager de la colònia de *Barcino*». A: *El vi a l'antiguitat: economia producció i comerç al Mediterrani occidental. Actes. I Colloqui d'Arqueologia Romana (Badalona, 1985)*. Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 9), p. 126-132.
- GUITART, J. (1976). *Baetulo: topografia arqueològica, urbanisme e història*. Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 1)
- GURRERA, M.; GALLEMÍ, F. (1994). «El jaciment de Can Soleret (Mataró, el Maresme). Un límit de propietat rural privada en època romana». *Laietania*, núm. 9, p. 161-180.
- GURT, J. M. (1993). «Sentromà, Tiana». A: *Anuari d'intervencions arqueològiques a Catalunya. Època romana. Antiguitat tardana. Campanyes 1982-1989*. Vol. 1. Barcelona: Generalitat de Catalunya. (Anuaris d'Intervencions Arqueològiques a Catalunya; 1), p. 171.
- GURT, J. M.; FERRANDO, F. (1987). «La villa de Sentromà (Tiana) i el conreu de la vinya. Valoració aproximativa a la vista de les restes arqueològiques conservades». A: *El vi a l'antiguitat: economia producció i comerç al Mediterrani occidental. Actes. I Colloqui d'Arqueologia Romana (Badalona, 1985)*. Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 9), p. 189-198.
- GURT, J. M.; RODÀ, I. (2005). «El Pont del Diable: el monumeto romano dentro de la política augustea». *Archivo Español de Arqueología*, vol. 78, núm. 191-192, p. 147-166.
- HEIMANN, R. B. (1989). «Assessing the technology of ancient pottery: the use of ceramic phase diagrams». *Archaeomaterials*, vol. 3.2, p. 123-148.
- (1982). «Firing Technologies and their possible assessment by Modern Analytical Methods». A: OLIN, J. S.; FRANKLIN, A. D. [ed.]. *Archaeological Ceramics*. Washington: Smithsonian Institution Press, p. 89-96.

- HEIMANN, R. B.; MAGGETTI, M. (1981). «Experiments on simulated burial of calcareous *terra sigillata* (mineralogical change). Preliminary results». A: HUGUES, M. J. [ed.]. *Scientific Studies in Ancient Ceramics*. Londres: British Museum Research Laboratory. (British Museum Occasional Papers; 19), p. 163-177.
- HEIN, A.; TSOLAKIDOU, A.; ILIOPOULOS, I.; MOMMSEN, H.; BUXEDA, J.; MONTANA, G.; KILIKOGLU, V. (2002). «Standardisation of elemental analytical techniques applied to provenance studies of the archaeological ceramics: an inter laboratory calibration study». *Analyst*, núm. 127, p. 542-553.
- HERNÁNDEZ GUASCH, J. (2006). «The Castellum of Barcino: from its early Roman Empire origins as a monumental public place to the Late Antiquity fortress». *QUARHIS: Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, època II, núm. 2, p. 75-91.
- HESNARD, A.; CARRE, M. B. [et al.] (1988). «L'épave romaine Grand Ribaud D (Hyères, Var)». *Archaeonautica*, núm. 8, p. 180.
- HINRICHS, F. T. (1989). *Histoire des institutions gromatiques*. París: Geuthner.
- HIRSCHFELD, O. [ed.] (1888). *Corpus Inscriptionum Latinarum* [CIL]. Vol. XII: *Inscriptiones Galliae Narbonensis Latinae*. Berlín.
- HÜBNER, A. [ed.] (1892). *Corpus Inscriptionum Latinarum* [CIL]. Vol. II: *Inscriptiones Hispaniae Latinae*, Berlín, 1869; *Inscriptionum Hispaniae Latinarum Supplementum*. Berlín.
- HUERTAS, J. (1997). *Memòria de la intervenció arqueològica a la plaça de Joaquim Xirau, 1997*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- HUERTAS, J.; MORER, J. (1999). *Memòria de la intervenció arqueològica al mercat de Santa Caterina (Barcelona, Barcelonès). Desembre 1997 / Març 1998*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Servei d'Arqueologia. [Obra inèdita]
- «Intervencions a Barcino (1982-1989)» (1993a). A: *Anuari d'intervencions arqueològiques a Catalunya. Època romana. Antiguitat tardana. Campanyes 1982-1989*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. (Anuaris d'Intervencions Arqueològiques a Catalunya; 1)
- IZQUIERDO, P. (1997). «Barcino i el seu litoral: una aproximació a les comunicacions marítimes d'època antiga a la Laietània». A: ROCA, J. [coord.]. *Expansió urbana i planejament a Barcelona*. Barcelona: Institut Municipal d'Història: Proa. (Biblioteca Històrica; 2)
- (1994). «El terme d'Eramprunyà de la baixa romanitat al feudalisme: una revisió crítica». A: GÓMEZ, M.; GUTIÉRREZ, G.; LUENGO, M. [coord.]. *Miscel·lània d'homenatge a Jaume Codina*. El Prat de Llobregat: Ajuntament del Prat de Llobregat; Girona: Columna: El Pont de Pedra, p. 273-308.
- (1993). «Un nou centre productor d'àmfores a la vall de l'Ebre: el Mas del Catxorro de Benifallet». A: PADRÓ, J.; PREVOSTI, M.; ROCA, J.; SANMARTÍ, J. [ed.]. *Homenatge a Miquel Tarradell*. Barcelona: Curial Edicions Catalanes. (Estudis Universitaris Catalans; xxix), p. 753-765.
- (1992). «L'ancoratge antic de les Sorres: aportacions a la història econòmica de la costa del Llobregat». *Fonaments*, núm. 8, p. 53-78.
- IZQUIERDO, P.; MENÉNDEZ, X.; SOLIAS, J. M. (1998). *Història de Viladecans I: Els antecedents ibèrics i romans*. Viladecans: Arxiu Històric de la Ciutat.
- JUAN, J. (1998). «El cultivo de la vid y la elaboración del vino en la península Ibérica en la antigüedad». A: *El Vi a l'antiguitat: economia, producció i comerç al Mediterrani occidental: II Col·loqui Internacional d'Arqueologia Romana, actes (Barcelona 6-9 de maig de 1998)*. Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 14), p. 87-91.
- KEAY, S. (1984). *Late Roman Amphorae in the Western Mediterranean. A Typology and Economic Study: the Catalan Evidence*. Oxford. (BAR International Series; 136)
- KEAY, S.; JONES, L. (1982). «Differentiation of early imperial amphora production in Hispania Tarraconensis». A: FREESTONE, I.; JOHNS, C.; POTTER, T. [ed.]. *Current research in ceramics: Thin section studies*. Londres: British Museum Research Laboratory. (British Museum Occasional Papers; 32), p. 33-49.
- KILIKOGLU, V.; MANIATIS, Y.; GRIMANIS, A. P. (1988). «The effect of the purification and the firing of clays on trace element provenance studies». *Archaeometry*, vol. 30, p. 37-46.
- KILIKOGLU, V.; VEKINIS, G. (1998). «Mechanical Performance of quartz-tempered ceramics: Part II, hertzian strengths, ware resistance and applications to ancient ceramics». *Archaeometry*, núm. 40, p. 281-292.
- KILIKOGLU, V.; VEKINIS, G.; MANIATIS, Y. (1995). «Toughening of ceramic earthenwares by quartz inclusions: an ancient art revisited». *Acta Metallurgica et Materialia*, vol. 43, núm. 8, p. 2959-2965.
- KILIKOGLU, V.; VEKINIS, G.; MANIATIS, Y.; DAY, P. M. (1998). «Mechanical performance of quartz-tempered ceramics: Part I, strength and toughness». *Archaeometry*, núm. 40, p. 261-277.
- LAGÓSTENA, L. (2001). *La producción de salsas y conservas de pescado en la Hispania Romana (II a.C. - VI d.C.)*. Barcelona: Universitat de Barcelona. (Instrumenta; 11)
- LIU, B. (2003). «Quintus Connius Verna: trois inscriptions peintes sur amphores Dressel 20 découvertes à Sainte-Colombe-Lès-Vienne (Rhône)». A: RIVET, L.; SAULNIER, S. [dir.]. *Actes du Congrès de Saint-Romain-en-Gal (29 mai-1er juin 2003)*. Marsella: SFECAG, p. 589-593.
- (1993). «Inscriptions peintes sur les amphores de Narbonne (Port-la-Nautique)». *Archaeonautica*, núm. 11, p. 135.
- LÓPEZ, D. (2004). «Primers resultats de l'estudi arqueobotànic (llavors i fruits) al jaciment protohistòric del Turó de la Font de la Canya (Avinyonet del Penedès, Alt Penedès) segles VII-III a. n. e.». *Revista d'Arqueologia de Ponent*, núm. 14, p. 149-177.
- LÓPEZ BARJA, P. (1994). «La ciudad romana ideal. 1. El territorio». A: PEREIRA-MENAUT, G. [dir.]. *La economía política de los romanos*. Vol. I. Santiago de Compostella: Arcana-Veri.
- (1993). *Epigrafía latina: Las inscripciones romanas desde los orígenes al s. III d. C.* Santiago de Compostella: Tórculo.
- LÓPEZ MULLOR, A. (1998). «El centre productor d'àmfores de Sant Boi de Llobregat (Barcelona)». A: *El vi a l'antiguitat: economia, producció i comerç al Mediterrani occidental: II Col·loqui Internacional d'Arqueologia Romana*,

- actes (Barcelona 6-9 de maig de 1998). Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 14), p. 233-245.
- LÓPEZ MULLOR, A.; ESTANY, I. (1994). «L'excavació a l'àrea de les termes romanes de Sant Boi de Llobregat (campanyes 1989-1991)». *Quaderns Científics i Tècnics* [Barcelona: Diputació de Barcelona], núm. 5, p. 339-361.
- *Memòria de l'excavació a l'àrea de les Termes Romanes de Sant Boi de Llobregat (Baix Llobregat). Campanyes 1989-1991*. [Obra inèdita]
- LÓPEZ MULLOR, A.; MARTÍN, A. (2007). «Tipologia i datació de les àmfores tarraconenses produïdes a Catalunya». A: LÓPEZ MULLOR, A. [ed.]. *Jornades d'Estudi: La producció i el comerç de les àmfores de la província Hispania Tarraconensis. Homenatge a Ricard Pascual Guasch*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Museu d'Arqueologia de Catalunya: Diputació de Barcelona. Servei de Patrimoni Arquitectònic Local.
- LÖRINCZ, B. (1994-2002). *Onomasticon Provinciarum Europae Latinorum*. 4 vol. Viena.
- LÔS, A. (1992). «Les intérêts des affranchis dans l'agriculture italienne». *Mélanges de l'École Française de Rome: Antiquité* [MEFRA] [Roma: École Française de Rome], vol. 2, núm. 104, p. 709-753.
- MAGGETTI, M. (1982). «Phase analysis and its significance for technology and origin». A: OLIN, J. S.; FRANKLIN, A. D. [ed.]. *Archaeological Ceramics*. Washington: Smithsonian Institution Press, p. 121-181.
- (1981). «Composition of roman pottery from Lausanne (Switzerland)». A: HUGUES, M. J. [ed.]. *Scientific Studies in Ancient Ceramics*. Londres: British Museum Research Laboratory. (British Museum Occasional Papers; 19), p. 33-49.
- MANGAS, J. (1990). «Esclavos y libertos en Asturica Augusta». A: MANGAS, J. *Esclavos y semilibres en la antigüedad clásica*. Madrid: Editorial Complutense, SA, p. 207-219.
- MANIATIS, Y.; SIMOPOULOS, A.; KOSTIKAS, A. (1981a). «Moessbauer study of the effect of calcium content on iron oxide transformation in fired clays». *Journal of the American Ceramic Society*, núm. 64, p. 263-269.
- MANIATIS, Y.; TITE, M. S. (1981). «Technological examination of Neolithic-Bronze Age pottery from central and southeast Europe and from the Near East». *Journal of Archaeological Science*, núm. 8, p. 59-76.
- MÁRQUEZ, J. C.; MOLINA, J. (2005). *Del Hiberus a Carthago Nova: Comercio de alimentos y epigrafía anfórica grecolatina*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Publicacions i Edicions.
- MARTÍN, A. (2001a). «Intervencions arqueològiques a Ca l'Arnau - Can Mateu (Cabrera de Mar, Maresme), 1997-1998». A: GENERA MONELLS, M. [coord.]. *Actes de les Jornades d'Arqueologia i Paleontologia 2001: Comarques de Barcelona 1996-2001: La Garriga, 29 i 30 de novembre, 1 de desembre de 2001*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, p. 376-407.
- (2001b). «Can Pau Ferrer (Cabrera de Mar, Maresme) 1997». A: GENERA MONELLS, M. [coord.]. *Actes de les Jornades d'Arqueologia i Paleontologia 2001: Comarques de Barcelona 1996-2001: La Garriga, 29 i 30 de novembre, 1 de desembre de 2001*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, p. 409-422.
- MARTÍNEZ FERRERAS, V.; BUXEDA, J.; GURT, J. M.; KILIKO-GLOU, V. (2007). «Archaeometric characterisation of roman wine amphorae from Barcelona (Spain)». A: WAKSMAN, S. Y. [ed.]. *Archaeometric and Archaeological Approaches to Ceramics: Papers presented at EMAC'05, 8th European Meeting on Ancient Ceramics, Lyon 2005*. Oxford: Archaeopress. (BAR International Series, 1691), p. 113-119.
- MARTÍNEZ FERRERAS, V.; BUXEDA, J.; LÓPEZ MULLOR, A. (2006). *La caractérisation archéométrique des amphores vinaires produites à l'atelier du Barri Antic (Sant Boi de Llobregat)*. Marsella: SFECAG.
- MARTÍNEZ FERRERAS, V.; BUXEDA, J.; MARTÍN, A. (2005). «L'évolution des premières amphores romaines produites à Cabrera de Mar (Catalogne) d'après leur caractérisation archéométrique». A: RIVET, L. [ed.]. *Actes du Congrès de Blois, 5-8 mai 2005*. Marsella: SFECAG, p. 391-401.
- MARTÍNEZ, S.; GARCÍA, M.; MOLERA, J.; VENDRELL, M. (1993). «Estudi arqueomètric dels forns i producció ceràmica d'un taller romà de Llafranc». *Cypsela*, núm. 10, p. 101-104.
- MARTIN-KILCHER, S. (1987). *Die römischen Amphoren aus Augst und Kaiseraugst*. Vol. I: *Die südespanischen Ölamphoren*. Augst.
- MATHSORT (1999). *S-PLUS 2000: User's Guide*. Seattle: MathSoft. Data Analysis Products Division.
- MAYER, M. (1996). *Galla Placidia i la Barcelona del s. v*. Barcelona: Reial Acadèmia de Bones Lletres.
- MAYET, F.; TOBIE, J. L. (1982). «Au dossier des amphores de M. Porcius». *Annales du Midi* [Tolosa], núm. 156, p. 5-16.
- MENÉNDEZ, X.; SOLIAS, J. M. (1997). «La Via Augusta de Barcelona à Martorell». A: CASTELLVÍ, G.; COMPS, J.-P.; KOTARBA, J.; PEZIN, A. *Voies romaines du Rhône à l'Èbre: Via Domitia et Via Augusta*. París: Éditions de la Maison des Sciences de l'Homme. (Documents d'Archéologie Française [DAF]; 61), p. 157-167.
- (1993). «La villa romana de Ca l'Esplugà (Pallejà). Observacions sobre l'estructuració territorial i econòmica del curs inferior del Llobregat en època romana». *Empúries* [Barcelona: Diputació de Barcelona], vol. II, núm. 48-50, p. 330-341.
- MIRÓ, C. (1998). «El passat antic de la muntanya de Montjuïc». A: ALBERCH I FUGUERAS, R. [dir.]. *Els barris de Barcelona*. Vol. II: *Sants-Montjuïc, Les Corts, Sarrià-Sant Gervasi*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana: Ajuntament de Barcelona, p. 18-25.
- MIRÓ, J. (1988). *La producción de ánforas romanas en Catalunya: Un estudio sobre el comercio del vino en la Tarraconense (siglos I a.C.- I d.C.)*. Oxford. (BAR International Series; 488)
- (1985). «Les fonts escrites i el vi del "Conventus Tarraconensis"». *Pyrenae*, núm. 21, p. 105-112.
- MIRÓ, T. (1989). «Les sitges del Port (Montjuïc)». A: *Montjuïc a la Barcelona antiga*. Barcelona: Museu d'Història de la Ciutat. Servei d'Activitats Arqueològiques.
- MOLIST, N. (1987). «El camí vell del Llor: el procés de romanització d'un assentament ibèric al pla». A: MAYER, M.; NOLLA, J. M.; PARDO, J. [ed.]. *De les estructures indígenes a l'organització provincial romana de la Hispa-*

- nia citerior. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana d'Estudis Clàssics.
- Montjuïc: poblats, pedreres i forms (1993b). Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Servei d'Arqueologia de la Ciutat.
- NICOLÁS, J. C. de (1979). «Epigrafia anforaria de Menorca». *Revista de Menorca* [Maó: Publicación del Ateneo Científico, Literario y Artístico], núm. 70, p. 5-80.
- NIETO, F. J.; FOERSTER, F. (1980). «El pecio romano del Cap de Volt (Campañas de 1978 y 1979)». *Cypsela* [Girona: CIAG], núm. 3, p. 163-177.
- NOLLA, J. M.; CANNES, J. M.; ROCAS, X. (1982). «Un forn de terrissa a Llafranc (Palafrugell, Baix Empordà): Excavacions de 1980-1981». *Ampurias*, núm. 44, p. 147-183.
- OLESTI, O. (2006). «Propiedad de la tierra y élites locales. El ejemplo del *ager Barcinonensis*». A: GONZALÈS, A.; GARRIDO-HORY, M. [et al.]. *Histoire, Espaces et Marges de l'Antiquité: Hommages à Monique Clavel-Lévêque*. Vol. 4. Besançon [França]: Presses Universitaires Franco-Comtoises, p. 175-200.
- (2005). «Propietat de la terra i elits locals. L'exemple de l'*ager Barcinonensis*». *Laietania*, núm. 16, p. 163-176.
- (1995). *El territori del Maresme en època republicana (s.III-I aC)*. Mataró: Caixa d'Estalvis Laietana.
- PADRÓS, P. (1998). «Can Peixau. Un centre productor d'àmfores al territorium de Baetulo». A: *El vi a l'antiguitat: economia, producció i comerç al Mediterrani occidental: II Col·loqui Internacional d'Arqueologia Romana, actes (Barcelona 6-9 de maig de 1998)*. Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 14), p. 185-192.
- (1985). *Baetulo: Arqueologia urbana 1975-1985*. Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 7)
- PALET, J. M. (1997a). *Estudi territorial del pla de Barcelona*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Institut de Cultura. Centre d'Arqueologia de la Ciutat.
- (1997b). «Estructuració i ocupació del pla de Barcelona en l'època romana: la xarxa centuriada de Barcino». A: ROCA, J. [coord.]. *Expansió urbana i planejament a Barcelona*. Barcelona: Institut Municipal d'Història: Proa. (Biblioteca Històrica; 2), p. 3-18.
- PALET, J. M.; RIERA, S. (2000a). «Organización territorial y dinámica del paisaje en zonas litorales del nordeste de Hispania». A: OLIVEIRA JORGE, V. [coord.]. *3º Congreso de Arqueología Peninsular*. Vol. VI: *Arqueología da Antiguidade na Península Ibérica*. Oporto: ADECAP, p. 33-45.
- (2000b). «Dynamics and anthropic habits in mountain regions: archaeological and palaeoenvironmental studies of terrace systems in Catalan Coastal ranges». A: ÑACO, T.; OLESTI, O.; PRIETO, A. [ed.]. *Anàlisis paleoambientals i estudi del territori: COST ACTION G2*. Barcelona: European Commission, p. 101-117.
- (1997). «Changements du paysage dans la plaine de Barcelone (Catalogne) de la Protohistoire au Moyen Âge». A: BURNOUF, J.; BRAVARD, J.-P.; CHOUQUER, G. [ed.]. *La dynamique des paysages protohistoriques, médiévaux et modernes: XVII Rencontres Internationales d'Archéologie et d'Histoire d'Antibes*. Paris: CNRS, p. 259-270.
- (1994). «Landscape dynamics from Iberian-Roman (2nd-1st centuries BC) to early medieval times (12th century) in the Montjuïc-El Port sector (Plain of Barcelona, NE Iberian Peninsula)». *Archeologia Medievale*, núm. XXI, p. 517-540.
- (1993). «Transformacions del paisatge en l'època alt-medieval (s. X-XII) al sector de Montjuïc-el port: una aproximació històrico-geogràfica». A: *Actes del III Congrés d'Història de Barcelona*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, p. 49-70.
- PANTALEÓN-CANO, J. P. (1994). *Evolució recent del paisatge vegetal de l'àrea de Barcelona (segles VI-XX) a partir d'anàlisis pol·líniques de sediments marins del delta del riu Besòs*. Bellaterra: UAB.
- PANTALEÓN-CANO, J. P.; PÉREZ-OBÍOL, R.; ROURE, J. M. (1994). «La representación del paisaje vegetal del área de Barcelona durante el último milenio a partir del análisis polínico de sedimentos marinos del delta del río Besós datados por 210 Pb». A: MATEU, I.; DUPRÉ, M.; GÜEMES, J.; BURGAS, M. E. [coord.]. *Trabajos de palinología básica y aplicada*. Palma de Mallorca: Universitat de les Illes Balears. Servei de Publicacions, p. 211-223.
- PASCUAL, R. (1991). *Índex d'estampilles sobre àmfores catalanes*. Barcelona.
- (1977). «Las ánforas de la Layetania». A: VALLET, G. *Méthodes classiques et méthodes formelles dans l'étude des amphores: Actes du colloque de Rome, 27-29 mai 1974*. Roma: École Française de Rome. (École Française de Rome; 32), p. 47-102.
- PELLEGRINI, G. B. (1981). «Metodologia dell'indagine toponimico-toponomastica». A: VINEIS, E. [ed.]. *La toponomastica como fonte di conoscenza storica e linguistica: Atti del Convegno della Società Italiana di Glottologia*. Pisa: Giardini, p. 11-28.
- PENA, M. J. (1999). «Las marcas de M. Porcius sobre ánforas Pascual 1». *Faventia*, vol. 2, núm. 21, p. 75-83.
- PENA, M. J.; BARREDA, A. (1997). «Productores de vino del nordeste de la Tarraconense. Estudio de algunos "nomina" sobre ánforas Laietana 1 (= Tarraconense)». *Faventia*, vol. 2, núm. 19, p. 51-73.
- PERA, J. (1983). «Noves troballes d'època romana a Canet de Mar». *Laietania* [Mataró: Museu de Mataró], núm. 2-3 (1982-1983), p. 245-247.
- PICON, M. (1991). «Quelques observations complémentaires sur les altérations de composition des céramiques au cours du temps: cas de quelques alcalins et alcalino-terreux». *Revue d'Archéométrie*, núm. 15, p. 117-122.
- (1973). *Introduction à l'étude technique des céramiques sigillées de Lezoux*. 2a ed. Dijon: Université de Dijon. Centre de Recherches sur les Techniques Gréco-romaines.
- PONSICH, M. (1991). *Implantation rurale antique sur le Bas-Guadalquivir*. Vol. IV. Madrid: Publications de la Casa de Velázquez.
- (1979). *Implantation rurale antique sur le Bas-Guadalquivir*. Vol. II. París: Publications de la Casa de Velázquez.
- (1974). *Implantation rurale antique sur le Bas-Guadalquivir*. Vol. I. Madrid: Publications de la Casa de Velázquez.
- PREVOSTI, M. (2005). «L'etapa republicana». A: SALRACH, J. M. [comp.]; GIRALT, E. [dir.]. *Història agrària dels Països Catalans*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Publicacions i Edicions, p. 345-390.

- PREVOSTI, M. (1981). *Cronologia i poblament a l'àrea rural de Baetulo*. Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 3)
- PRIETO, A. (1990). «Aproximación a las formas de dependencia en los territorios de *Baetulo* i *Iluro*». A: MANGAS, J. *Eslavos y semilibres en la antigüedad clásica*. Madrid: Editorial Complutense, SA, p. 179-185.
- PUERTA, C.; RODRÍGUEZ, M. (1987). «Una indústria urbana de producció de vi a *Baetulo* (Badalona)». A: *El vi a l'antiguitat: economia producció i comerç al Mediterrani occidental*. Actes. I Colloqui d'Arqueologia Romana (Badalona, 1985). Badalona: Museu de Badalona. (Monografies Badalonines; 9), p. 183-188.
- PUIG, F. (1995). *Cartulari de St. Pere d'Egara*.
- PUJADES, J. (2007). «Balanz anual de l'activitat arqueològica a la ciutat». *QUARHIS: Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, núm. 3, p. 181-213.
- RATHBONE, D. (1993). *Economic rationalism and rural society in third-century A.D. Egypt*. Cambridge: University of Cambridge.
- REBUFFAT, R. (1997). «Les marques d'amphores de Bu Njem (Notes et documents XII)». *Libya Antiqua* [Tripoli: L'Erma di Bretschneider: Directorate-General of Antiquities Museums and Archives], núm. 3, p. 163-173.
- REMESAL, J. (1986). *La annona militaris y la exportación de aceite bético a Germania*. Madrid: Universidad Complutense.
- REVILLA, V. (2004). «Ánforas y epigrafía anfórica en *Hispania Tarraconensis*». A: REMESAL, J. [ed.]. *Epigrafía anfórica*. Barcelona: Universitat de Barcelona, p. 159-196.
- (1995). *Producción cerámica, viticultura y propiedad rural en Hispania Tarraconensis*. Barcelona: Servei del Llibre l'Estaquiot. (Cuadernos de Arqueología; 8)
- RIERA, S. (2006). «Canvis ambientals i modelació antròpica del territori entre l'època ibèrica i l'altmedieval a Catalunya: aportacions de la palinologia». *Cota Zero*, núm. 20, p. 99-107.
- (2003). «Evolució vegetal al sector de Vilanova-Cubelles (Garraf) en els darrers 3000 anys: processos naturals i transformacions antròpiques d'una plana litoral mediterrània». A: GUITART, J.; PALET, J. M.; PREVOSTI, M. [ed.]. *Territoris antics a la Mediterrània i a la Cossetània oriental: Actes del Simposi Internacional d'Arqueologia del Baix Penedès*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, p. 303-312.
- (1995). *Evolució del paisatge vegetal holocè al pla de Barcelona a partir de les dades pollíniques*. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona. (Tesis Doctorals Microfitxades; 2525 [ISBN: 84-475-0966-4])
- (1994). «Estudi de les restes botàniques. Paleobiogeografia, pertorbacions i acció antròpica durant l'holocè mitjà al delta del riu Llobregat: l'anàlisi pollínica del sondatge de Mercabarna (MBA)». *Rubricatum*, núm. 0, p. 195-214.
- RIERA, S.; ESTEBAN, A. (1994). «Vegetal evolution and human activity during the last 60000 years in the centre of the Catalan coast (NE Iberian Peninsula)». *Vegetation History and Archeobotany*, núm. 3, p. 7-23.
- RIERA, S.; ESTÉVEZ, X.; NADAL, J. (2007). «Systèmes d'exploitation et anthropisation du paysage méditerranéen du Néolithique Ancien à la Première Âge du Fer: le cas de la dépression du Penedès (NE de la Péninsule Ibérique)». A: RICHARD, H.; MAGNY, M.; MORDANT, C. [ed.]. *Environnements et cultures à l'Âge du Bronze en Europe Occidentale*. París: Éditions du Comité des Travaux Historiques et Scientifiques [CTHS], p. 121-142. (Documents Préhistoriques; 21)
- RIERA, S.; PALET, J. M. (2005). «Aportaciones de la palinología a la historia del paisaje mediterráneo: estudio de los sistemas de terrazas en las sierras litorales catalanas desde la perspectiva de la arqueología ambiental y del paisaje». A: RIERA, S.; JULIÀ, R. [ed.]. *Transdisciplinary approach to a 8,000-yr history of land uses: 1st Workshop of Catalan Network for the Study of Cultural Landscapes and Environmental History*. Barcelona: Universitat de Barcelona. (Monografies del SERP; 5), p. 55-74.
- (1994). «Evolució del sector de Montjuïc - El Port entre l'època romana i alt-medieval (III-X): una contribució a l'estudi diacrònic del paisatge». A: *III Congrés d'Història del Pla de Barcelona (Barcelona, 1993): La ciutat i el seu territori, dos mil anys d'història*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, p. 49-70.
- RIERA, S.; PICORNELL, L. (2007). «Canvis en el paisatge vegetal de la muntanya de Montjuïc i el seu entorn». A: PALET, J. M. [coord.]. *Estudi arqueomorfològic del barri de La Satalia en el context de la muntanya de Montjuïc - (Barcelona): Aproximació historicogeogràfica i dinàmica territorial*. Tarragona: ICAC.
- RODÀ, I. (1989). «Gentilicios etruscos de *Tarraco*». A: *Atti del Secondo Congresso Internazionale Etrusco: Firenze 26 Maggio - 2 Giugno 1985*. Roma: G. Bretschneider, p. 1620-1621.
- (1970). «Lucius Licinius, liberto de Lucius Licinius Sura». *Pyrenae*, núm. 6, p. 167-183.
- RODÀ, I.; JÀRREGA, R. «Noves dades epigràfiques al Vallès Oriental: el *terminus augustalis* de Montornès». *Lauro*, núm. 16 (1999), p. 5-12.
- RODÀ, I.; MARTÍN, A.; VELASCO, C.; ARCOS, R. (2005). «Personatges de *Barcino* i el vi laietà». *QUARHIS: Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, època II, núm. 1, p. 45-57.
- ROS, M. T. (1996). «Datos antracológicos sobre la diversidad paisajística de Cataluña en el neolítico». *Rubricatum. I Congrés del Neolític a la Península Ibèrica*, vol. 1, núm. 1, p. 43-56.
- ROSELLÓ, M. (2005). «Un establiment de producció de saladures dels segles v-vi d. C. en Cullera (València)». *Qulayra* [Cullera (València): Ajuntament de Cullera. Regidoria de Patrimoni Històric. Museu Arqueològic i d'Història de Cullera], p. 33-54.
- SÁEZ, P.; TINOCO, J. [et al.] (1997). «Excavación arqueológica de urgencia en el alfar romano de las Delicias (Écija, Sevilla)». A: *Anuario arqueológico de Andalucía 1997: Actividades de urgencia, informes y memorias*. Sevilla: Junta de Andalucía. Consejería de Cultura. Dirección General de Bienes Culturales, p. 562-575.
- SALRACH, J. M. (1993). «La vinya i els viticultors a la Catalunya de l'alta edat mitjana». A: GIRALT I RAVENTÓS, E. [coord.]. *Vinyes i vins: mil anys d'història. III Colloqui d'Història Agrària sobre Mil Anys de Producció, Comerç i Consum de Vins i Begudes Alcohòliques als Països*

- Catalans. Vilafranca del Penedès, 1990*. Barcelona: Universitat de Barcelona, p. 117-145.
- SANMARTÍ, J. (1992). «El poblat del Puig Castellar». A: SANMARTÍ, J.; GILI, E.; RIGO, A.; PINTA, J. de la. *Els primers pobladors de Santa Coloma de Gramenet: Dels orígens al món romà*. Santa Coloma de Gramenet: Museu Torre Balldovina, p. 47-102. (Història de Santa Coloma de Gramenet; 1)
- (1991). «Els primers pobladors del pla». A: SOBREQUÉS, J. [ed.]. *Història de Barcelona*. Vol. 1: *La ciutat antiga*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana: Ajuntament de Barcelona, p. 109-137.
- SANZ, M. (1988). *El pla de Barcelona: Constitució i característiques físiques*. Sant Cugat del Vallès: Amelia Romero, Editora.
- SCHULTEN, A. (1913). «Fundus». A: RUGIERO, Ettore di [cur.]. *Dizionario epigrafico di Antichità romane*. Bologna, p. 338-347.
- SCHWEDT, A.; MOMMSEN, H.; ZACHARIAS, N.; BUXEDA, J. (2006). «Analcime crystallization and compositional profiles-comparing approaches to detect post-depositional alterations in archaeological pottery». *Archaeometry*, vol. 48, núm. 2, p. 37-251.
- SCIALLANO, M.; MARLIER, S. «L'épave à dolia de l'île de la Giraglia». *Archaeonautica*, núm. 15. [En premsa]
- SEGURA, S. (2004). *Memòria de la intervenció arqueològica a la plaça del Duc de Medinaceli, 1: data intervenció, entre 15 al 23 de novembre de 2004*. Còdex.
- SERVEI D'ARQUEOLOGIA DE LA CIUTAT [s. d.]. *L'arqueologia a Ciutat Vella (1983-1991)*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Servei d'Arqueologia.
- SERVEI DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI MONUMENTAL [ed.] (1988). *Catàleg del patrimoni arquitectònic històric-artístic de la ciutat de Barcelona*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Àrea d'Urbanisme i Obres Públiques.
- SOLIAS, J. M. (1993). *La romanització del Baix Llobregat, Gavà, La Sentiu*. Gavà: Ajuntament de Gavà. (Quaderns de Divulgació; 18)
- (1990). *El poblament del curs inferior del Llobregat en època ibèrica i romana*. 6 vol. Barcelona: Universitat de Barcelona. [Tesi doctoral inèdita]
- (1989). «La romanització del curs inferior del Llobregat». A: *Preactes de les I Jornades Arqueològiques del Baix Llobregat*. Vol. II: *Ponències*. Castelldefels: Ajuntament de Castelldefels, p. 57-119.
- (1983). *Excavacions a l'ermita de Ntra. Sra. de Sales (Viladecans, Baix Llobregat)*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. (Excavacions Arqueològiques a Catalunya; 3)
- SOLIAS, J. M.; MENÉNDEZ, X. (1993). «La villa romana de Ca l'Esplugu (Pallejà). Observacions sobre l'estructuració territorial i econòmica del curs inferior del Llobregat en època romana». *Empúries*, núm. 48-50, p. 330-341.
- SOLIN, H. (2003). *Die griechischen personennamen in Rom*. 3 vol. Berlín. [Reedició]
- SOLIN, H.; SALOMIES, O. (1988). *Repertorium nominum gentilium et cognominum Latinorum*. Hildesheim; Zurich; Nova York: Weidmann.
- TATJER, M. [et al.]. (1983-1985). *Passat i present de Barcelona (II): Materials per a l'estudi del medi urbà*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Publicacions i Edicions UB.
- TAVARES, A. (1982). «Appendice. Analyse microscopique des trois pâtes suivantes». A: MAYET, F.; TOBIE, J. L. [ed.]. «Au dossier des amphores de M. Porcius». *Annales du Midi*, núm. 156, p. 15-16.
- TCHERNIA, A. (1986). *Le vin de l'Italie romaine*. Roma: École Française de Rome.
- TCHERNIA, A.; ZEVI, F. (1972). «Amphores vinaires de Campania et de Tarraconaise à Ostie». A: BALDACCIO, P. [et al.] [ed.]. *Recherches sur les amphores romaines*. Roma: École Française de Rome. (Collection de l'École Française de Rome, 10), p. 35-68.
- TITE, M. S.; KILIKOGLU, V.; VEKINIS, G. (2001). «Strength, toughness and thermal shock resistance of ancient ceramics, and their influence on technological choice». *Archaeometry*, vol. 43, núm. 3, p. 301-324.
- TITE, M. S.; MANIATIS, Y. (1975). «Examination of ancient pottery using the Scanning Electron Microscope». *Nature*, núm. 257, p. 122-123.
- TREMOLEDA, J. (2005). «Un nou inversor itàlic en la viticultura de la Tarraconensis: Publi Baebi Tuticà». *Pyrenae*, vol. 36, núm. 2, p. 115-140.
- (2000). *Industria y artesanado cerámico de época romana en el nordeste de Cataluña (época augustea y alto-imperial)*. Oxford: Hedges. (BAR International Series; 835)
- (1997). «Pvblivs Vsvlenvs Veiento, un magistrat narbonès amb propietats al nord de la Tarraconense». A: *Comerç i vies de comunicació: 1000 a. C.-700 d. C.: XI Col·loqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà, 31 d'octubre i 1 de novembre de 1997, Puigcerdà*. Puigcerdà: Institut d'Estudis Ceretans, p. 231-241.
- TREMOLEDA, J.; COBOS, A. (2003). «El cònsul Cn. Léntulo Augur y las inversiones de la aristocracia romana». *Athenaeum*, vol. XCI, núm. 1, p. 29-52.
- USCATESCU, A. (2004). *Atlas d'arqueologia urbana de Catalunya*. Vol. 1: *Granollers*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura.
- VAN DER WERFF, J. H. (1989). «L. EVMACHI - à propos d'une marque d'amphore trouvée à Nimègue». 42e Reuniao Anual da SBPC. ROB, núm. 39, p. 357-376.
- VENDRELL, M.; MOLERA, J.; GARCÍA VALLÉS, M. (1992). «La producción de ánforas romanas del taller de Can Feu (Barcelona): caracterización química y mineralógica». *Boletín de la Sociedad Española de Mineralogía*, núm. 15, p. 1-10.
- VILA, J. M. (1998). *Memòria de la intervenció arqueològica al C/ Montcada, núms. 21-23 (intervenció 15/98)*. Barcelona, Barcelonès. 14 de maig a 3 de juliol de 1998. 3 d'agost a 3 d'octubre de 1998. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Servei d'Arqueologia. [Obra inèdita]
- VILA, L.; BUXEDA, J.; TREMOLEDA, J. (2006). «Amphores romaines du Haut-Empire: Caractérisation Archéométrique de l'atelier du Collet de Sant Antoni de Calonge (Girona, Espagne)». A: RIVET, L. [ed.]. *Actes du Congrès de Pézenas, 25-28 mai 2006*. Marsella: SFECAG.
- (2005). «Caracterització arqueomètrica de la producció d'àmfores Pascual 1 i Dressel 7/11 del taller romà de Llafranc (Palafrugell, Catalunya)». A: RIVET, L. [ed.]. *Actes du Congrès de Blois, 5-8 mai 2005*. Marsella: SFECAG, p. 761-769.

BIBLIOGRAFIA

- VILA, L.; MARTÍNEZ FERRERAS, V.; BUXEDA, J.; KILIKO-
GLOU, V. «Differences in technological and functional
models of contemporary amphorae production in
neighbouring areas». A: *Proceedings of the International Symposium on Archaeometry (Quebec, May 2006)*.
Quebec: Université de Laval. Publications in Archaeo-
metry. [En premsa]
- WEIGAND, P. C.; HARBOTTLE, G.; SAYRE, E. V. (1977).
«Chapter 2; Turquoise Sources and Source Analysis:
Mesoamerica and the Southwestern U.S.A.». A: EAR-
LE, T. K.; ERICSON, J. E. [ed.]. *Exchange systems in Pre-
history: Studies in Archaeology*. Nova York; Londres:
Academic Press, p. 15-34.
- WHITBREAD, I. K. (1989). «A proposal for the systematic
description of thin sections towards the study of ancient
technology». A: MANIATIS, Y. [ed.]. *Archaeometry: Pro-
ceedings of the 25th International Symposium (Athens,
1986)*. Amsterdam: Elsevier, p. 127-138.
- WISEMAN, T. P. (1971). *New Men in the Roman senate (139
B.C.-A.D. 14)*. Londres: Oxford University Press.